

Fronty na banány !!!!!

Rozstříhané noviny místo toaletního papíru!!!!

„Soušky“ učitelky !!!!

Kousky umělé hmoty ze závěsů jako platidlo !!!!!

Nemožnost říci svůj vlastní názor !!!!!

Lži, nedůvěra, falešné rovnostářství !!!!

Zkus prožít své mládí v v Československu 70. a 80. let 20. století !!!!

Všude kolem tebe se rozprostírá...

TOTALITA

Jméno: _____

Píše se rok 1970, právě ses narodil/a. Díváš se na svět nevinnýma očima a nevíš, co tě čeká. Ale neboj, nejsi v tom sám/a. Toho roku se v Čechách narodí celkem 147 865 malých občánků (pro srovnání: v roce 2006 to je necelých 106 tisíc). V dalších letech se bude počet novorozenců zvyšovat (vrcholem se stává rok 1974, kdy přichází na svět 194 215 živě narozených dětí). Totalitní Československo motivuje mladé lidi k tomu, aby měli co nejvíce potomků. Slibuje jim byty, takřka bezúročné novomanželské půjčky, zavádí mateřské příspěvky, atd. Začíná být výhodné vstupovat do manželství a mít děti. Nastává „baby boom“, do světa vstupují tzv. silné ročníky. Ty jsi tedy „silný ročník 70“, jak zpívá skupina Chinaski.

Aby ses dobře zorientoval/a v prostředí státu, ve kterém ses narodil/a, vyhledej v příslušných pramenech následující informace.

Název státu _____

Vedoucí politická strana _____

Prezident republiky (1975 - 1989) _____

Žiješ ve státě, kde se vypráví následující vtip. Nevadí, jestli jej nepochopíš hned. Ani dospělí lidé nechápou, proč vlastně „uvnitř“ tohoto vtipu žijí a nesnaží se skutečnost, která z něj vyplývá, změnit. Třeba v průběhu své cesty minulostí porozumíš.

- *V Československu má každý práci.*
 2. *Přestože má každý práci, nikdo nepracuje.*
 3. *Přestože nikdo nepracuje, každý plní plán.*
 4. *Přestože každý plní plán, není žádné zboží.*
 5. *Přestože není žádné zboží, každý má všechno.*
 6. *Přestože každý má všechno, všichni kradou.*
 7. *Přestože všichni kradou, nikde to není vidět.*

Začíná období tzv. normalizace. Jejím cílem je upevnění komunistické totality v naší zemi. Lidé protivící se režimu poskytují terč totalitní zvěsti (nemohou vykonávat svou práci, těžko shánějí zaměstnání, jejich dětem je zabraňováno ve studiu, atd.), jsou nahrazováni poslušnými komunisty. Prostředek k dosažení kariéry představuje stranická legitimace. I tebe jednou čeká rozhodnutí: vstoupit, či nevstoupit ?

*Občané jsou pronásledováni z nejrůznějších důvodů. Přečti si přiložený text nazvaný *Lidské osudy I* a zkus pojmenovat a popsat typy lidí nepohodlných pro komunistický režim. Dále uveď možné formy persekucí, jimž jsou tyto lidé vystaveni.*

➤ **lidé nepohodlní pro komunistický režim**

➤ **formy persekuce**

Své rodiče si vybrat nemůžeme, ty však ano. Rozhodni se: pokud chceš, aby tví rodiče byli členy KSČ, zakroužkuj možnou budoucnost A. Pokud ne, zakroužkuj B.

A

B

A Gratuluji, tví rodiče jsou členy KSČ. Máš výhodnou výchozí pozici pro své další životní směřování.

B Smůla. Tví rodiče nejsou členy Strany. V lepším případě se jimi nikdy nestali, v horším byli ze Strany vyškrtnuti či vyloučeni. Možná, že tě v budoucnu čekají jisté obtíže.

Komunistická strana nepředstavuje ani dnes pro nás dávnou minulost. Jejími členy byla velká spousta lidí, kteří dnes normálně žijí a pracují. V KSČ mohli být tví příbuzní, známí, učitelé, současní politici, umělci a mnoho dalších.

Přečti si přiložený text nazvaný Lidské osudy II. Pokus se popsat důvody lidí pro vstup do KSČ. Dále uveď příklady možných komplikací, které na ně čekají v případě, že členy Strany nejsou, nebo členství dokonce odmítají. A nakonec to nejtěžší: zhodnot' jednotlivé osudy lidí a vyjádři k nim vlastní stanovisko. Je možné omluvit, že se dotyčný stal členem strany, která ničila životy lidí a porušovala lidská práva? Vinen, či nevinen?

➤ důvody pro vstup do KSČ

➤ možné životní komplikace nestraníků

➤ vinen, nevinen

Je těžké vynášet soudy, že? Raději si přečti vtip z totalitní éry a zasměj se. Pokud ovšem nevíš čemu, tak se samozřejmě do smíchu nenuť.

**• Ptá se malý syn otce:
Tati, co to byl ten komunismus?
To v Rusku v Leningradě, v podstatě to byl Petrohrad, bojovali
takhle v říjnu, vlastně to byl listopad, mužáci, které vedl nějaký
Lenin, i když se jmenoval Uljanov...
To byl teda pěkný bordel, miní chlapec.
No a to je přesně ten komunismus, zvolá otec.**

Maminky nejsou tak dlouho na mateřské dovolené jako dnes. Žena v domácnosti je spíše výjimkou. Péči o tebe zařídí stát. Nejprve se o tebe starají v jeslích, posléze v mateřské školce (vše je bezplatné). V roce 1976 získávají naši fotbalisté překvapivě titul mistra Evropy, tobě je šest let, a jestliže tohoto věku dosahuješ před začátkem školního roku a nemáš odklad, nastupuješ do základní školy.

Od druhé poloviny 70. let pomalu přestávají fungovat tzv. ZDŠ (základní devítileté školy) a přechází se na systém osmiletých základních škol spolu s desetiletou povinnou školní docházkou. Také ty vyjdeš ze základní školy z osmé třídy (možná ještě před svými čtrnáctými narozeninami), a pokud ti bude přát štěstí, doděláš střední školu či učiliště v osmnácti (dnes nejsou výjimkou dvacetiletí maturanti). Život prostě plyne rychleji, na rozhodování je méně času.

Ve školském zákoně totalitní éry se praví:

Výchova a vzdělávání v Československé socialistické republice jsou věci celé společnosti a uskutečňují se pod vedením Komunistické strany Československa a socialistického státu....Smyslem a hlavním úkolem výchovy a vzdělávání je připravit mládež pro život a práci v rozvinuté socialistické společnosti a obranu socialistické vlasti.

Je ti vše jasné? Začíná na tebe působit komunistická ideologie. Odhod' vlastní osobnost! Tvé názory nikoho nezajímají! Uvědom si, že's pouhým článkem kolektivu! A když budeš zlobit, systém z tebou zatočí tak, že se nestačíš divit.

Pedagogy oslovuješ soudruhu /souhu/ učiteli a soudružko /souško/ učitelko. Označení „soudruh“ značí člena komunistické strany (což si ani neuvědomuješ), ale je možné tak oslovovat i ostatní lidi.

Jsi žákem základní školy v době totality. Předměty prostupuje totalitní ideologie. Historie je záměrně zkreslována. Cílem je, abys ani na chvíli nepochyboval/a o správnosti toho, v čem žiješ.

Vyřeš následující test. Zaškrtni správnou možnost a dej si veliký pozor na to, jak odpovídáš. Uvědom si, že pravda je někdy v totalitní škole na obtíž.

- Československá socialistická republika je země, která
A *respektuje základní lidská práva (svobodu myšlení, svědomí, projevu atd.).*
B *brání lidem svobodně vyjadřovat vlastní názor.*
- Volby v Československé socialistické republice
A *jsou svobodné a demokratické.*
B *odporují základním principům demokracie, občané mohou volit pouze jednotnou kandidátku Národní fronty sestavenou většinou z komunistů.*
- Sovětský svaz
A *brání světový mír proti americkému imperialismu.*
B *usilovně zbrojí a v různých zemích podporuje a financuje násilné komunistické puče.*
- Československo bylo osvobozeno od nacistů
A *pouze Rudou armádou, která 9. května osvobodila i Prahu.*
B *částečně i americkými jednotkami (např. Plzeň), nacistické jednotky až na výjimky opustili Prahu již 8. května 1945.*

Tak to je dějepis a občanská výchova. Myslíš, že ostatní předměty jsou od propagandy osvobozeny? Je hodina češtiny a píšeš diktát. Diskutuj o jeho obsahu.

Diktát

Velká říjnová socialistická revoluce je největší událostí 20. století. Komunistická strana zajišťuje všem lidem šťastný a spokojený život. Pracovníci našeho podniku vysoko překročili plán. Pionýři z naší školy se na tábore sešli se svými přáteli z jiných socialistických zemí. „Mámo, co to byla vlastně nezaměstnanost?“ Naše hospodářství snese srovnání s nejvyspělejšími zeměmi. Vojáci naší armády střeží klidný spánek našich pracujících. Demokracie znamená především povinnost poctivě pracovat.

Pokud jsi v předchozím testu zaškrtl/a u některých otázek možnost A, stáváš se již na základní škole obětí vědomé manipulace. Opakuješ pouze to, co tě učí ve škole. Ještě dlouho se nedozvíš, že pravda je někde jinde, a jestliže ji jednou objevíš, budeš se bát o ní nahlas diskutovat.

K tvým povinnostem nepatří jenom učení. V průběhu školní docházky se víceméně povinně stáváš členem různých organizací, které tě mají připravit na členství v komunistické straně.

Nejprve je z tebe tzv. jiskra. Ještě na 1. stupni tě čeká tvá první přísaha věrnosti komunistické totalitě. Stává se z tebe pionýr. Maminka ti kupuje rudý šátek na krk, modrou košili a kalhoty (sukni) a skládáš pionýrský slib. Pozvedáš ruku k přísaze a vážným hlasem říkáš:

Slibuji před svými druhy, že budu pracovat, učit se a žít podle pionýrských zákonů, abych byl dobrým občanem své milované země, Československé socialistické republiky.....

Určitě sis už všiml/a, že se základním pojmem pro tebe stává slovo „povinnost“. Které další povinnosti ti dále ukládá totalitní škola ?

- Slavit různá výročí. Neuděláš nic špatně, když např. ve třídě připomeněš narození 1. komunistického prezidenta Klementa Gottwalda vhodně vyzdobenou nástěnkou. V paměti musíš mít další data. *Vyhledej* v příslušných pramenech, co a jak budeš slavit:
 - 1. května (nezapomeň mávátko) _____
 - 7. listopadu (nezapomeň lampión)_____
- Ukazovat světu, že se v totalitním Československu musí jedinec podřítit kolektivu. V příslušných pramenech *vyhledej*, co znamenala a jak vypadala tzv.
 - *spartakiáda*_____
- Učit se jazyk našich „ochránců“ a „učitelů“_____
- Připravovat se na válku. Občas ve školním rozhlase zazní siréna, popadneš batoh a plynovou masku a vyrazíš na tzv. pochodové cvičení.

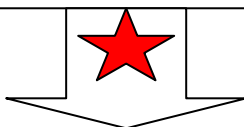
Píše se školní rok 1983/4. Navštívuješ 8. ročník základní školy a brzy budeš vycházet. Rozmyšlíš se, co bude dál. Zvolíš učební obor, nebo chceš pokračovat např. na gymnázium, které je předstupněm pro vysokoškolské vzdělání?

Pro učební obory se rozhoduje daleko více žáků než dnes. Být zedníkem, instalatérem či prodavačkou je za totality výhodné. Tvá mzda určitě nebude nižší než mzda středoškolsky a vysokoškolsky vzdělaných lidí, navíc budeš mít spoustu možností, jak svou životní úroveň zvýšit.

Máš zájem o střední odbornou školu, či dokonce gymnázium (o které právě v osmdesátých letech zájem stoupá)? Přečti si úryvek ze školského zákona.

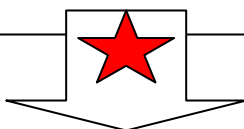
Ke studiu ve středních školách se přijímají žáci, popřípadě pracující podle schopností, vědomostí, zájmů a zdravotního stavu a v souladu s potřebami socialistické společnosti.

Nezávisí tedy pouze na tvém prospěchu, ale i na tom, jaký vyjadřuješ postoj k totalitnímu zřízení. Třídní učitel ve spolupráci s ředitelem školy sepíše posudek, jehož součástí bude tvá osobní charakteristika, a ten bude přiložen k žádosti o studium. Tví rodiče s ním budou samozřejmě seznámeni. Škola buď studium doporučí, nebo ti jej zakáže.

Pokud jsi doposud kroužkoval/a možnosti A, pilně ses učil/a, chodil/a do prvomájových průvodů, navštěvoval/a pionýrské schůzky a vyvíjel/a další důležité aktivity, kterými je např. tvorba nástěnek u příležitosti různých výročí, vztahuje se na tebe Posudek A. V přijetí na dobrou školu ti nic nebrání.

Jestliže jsi doposud kroužkoval/a možnosti B, učitel několikrát zjistil, že chybíš v prvomájovém průvodu, místo pionýrských schůzek ses někde bavil/a a na povinné bramborové brigádě jsi nepodával/a zrovna nejlepší výkony – nemusí ti pomoci ani dobrý prospěch. Přísluší ti Posudek B. Může se stát, že místo přijímacích zkoušek na gymnázium ti přijde dopis s oznámením, že od příštího roku začínáš navštěvovat učiliště, aby na tebe příznivě působila dělnická třída.

A *Žák/yně pochází ze spořádané rodiny. Oba rodiče jsou členy Strany. V průběhu školní docházky dosahoval/a výborných učebních výsledků. V kolektivu je oblíben/a. Aktivně se zapojoval/a do dění v pionýrské organizaci. Dlouhodobě zastával/a funkci nástěnkáře. Naši školu reprezentoval/a při sportovních akcích (vítěz/ka běhu O plaketu Klementa Gottwalda) a účastnil/a se soutěže O zemi, kde zítra již znamená včera. Má všechny předpoklady ke studiu.*

Který posudek ti tedy přísluší ?

B *Žák/yně v průběhu školní docházky dosahoval/a dobrých učebních výsledků. Rodiče nejsou členy Strany. Žák/yně v průběhu školní docházky nejevila zájem o činnost v pionýrské organizaci, ani se nevěnoval/a jiným mimoškolním aktivitám. Má problémy spolupracovat s ostatními členy třídního kolektivu. Žák/yně podal/a žádost o přijetí na střední školu, studium však nebylo doporučeno.*

Lidská práva

Každý má právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženství. Každý má právo na svobodu projevu; toto právo zahrnuje svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu, bez ohledu na hranice, ať ústně, písemně nebo tiskem, prostřednictvím umění nebo jakýmkoli jinými prostředky podle vlastní volby. Každý může svobodně opustit kteroukoli zemi, i svou vlastní. Uznává se právo na pokojné shromažďování.

Tato slova si můžeš přečíst v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech, který nabyl v roce 1976 v Československu zákonnou platnost.. Jaká však je realita? Totalitní režim dodržuje lidská práva jen „naoko“.

Za pomoci textu Listiny práv a svobod, která je součástí ústavy z roku 1993, po přečtení konkrétního příkladu uveď, která základní práva jsou komunistickým režimem v Československu porušována.

- **Občané nemohou svobodně cestovat. Státní hranice jsou přísně střeženy. Pro vycestování za hranice, zvláště pak do zemí západního bloku, je nutné povolení. Tím je porušena svoboda**

- **Jakékoli názory a projevy neslučitelné s komunistickou ideologií jsou cenzurovány a jejich nositelé jsou persekuováni. Tím je porušena svoboda**

- **Vysílání západních rozhlasových a televizních stanic je rušeno, občané prakticky nemají přístup k zahraničním publikacím, novinám a časopisům. Tím je porušeno právo**

- **Občasné pokojné demonstrace, na kterých lidé protestují proti politice vládnoucí, komunistické strany, jsou rozháněny za použití násilí. Tím je porušeno právo**

Vytvoř si ideální stát

Představ si, že zakládáš stát. Každý stát funguje na určitých ekonomických, společenských a sociálních principech. Z možností A, B vyber vždy tu, která bude charakterizovat život v tebou založeném státu. V diskusi uváděj argumenty pro svou volbu.

- **A** Neexistuje nezaměstnanost, stát ti zajišťuje zaměstnání a mzdu.
- **B** Záleží pouze na tobě, zda práci seženeš. Jistotu nemá nikdo.
- **A** Práce je povinná, pokud nebudeš pracovat, můžeš být souzen za příživnictví.
- **B** Máš pouze právo vydělávat si na obživu prací. Pracovat vůbec nemusíš.
- **A** Výši své mzdy nemůžeš nijak ovlivnit. Tvou výplatu určuje stát. Nezáleží na tom, zda podáváš lepší či horší pracovní výkony než ostatní. Nezáleží na tom, zda jsi lékař, učitel či uklízečka. Všichni pobíráte víceméně stejnou mzdu.
- **B** Máš možnost ovlivnit výši své mzdy např. tím, že budeš více a lépe pracovat než ostatní. Výše tvé mzdy závisí pouze na tvých schopnostech, kvalifikaci a pracovním výkonu. Tvá mzda může několikanásobně převyšovat mzdu ostatních lidí, ale stát ti nezaručí, že bude tak vysoká, aby ti zajistila dobrou životní úroveň, jakou má třeba tvůj úspěšnější známý.
- **A** Nemáš doma video, barevnou televizi ani počítač (jsou drahé a neseženeš je). O značkovém oblečení si můžeš nechat jenom zdát. Jestliže chceš sehnat byt, musíš čekat léta, až na tebe vyjde řada. Jestliže chceš sehnat banány, musíš si na Vánoce vystát dlouhou frontu. V restauraci čekáš hodinu na jídlo a číšník ti dává najevo nelibost z tvé návštěvy. Na druhé straně, máš jistotu, že ceny jsou všude stejné a že se vždy levně najíš a napiješ.
- **B** Obchody jsou plné zboží, sehnat cokoli není problém. Pokud nejsi spokojen/a s číšníkem v restauraci, vstaneš a odejdeš jinam. Pokud se ti zdá zboží drahé, jdeš tam, kde je levněji. Na druhé straně, ceny mohou rychle „vyletět“ nahoru: byt seženeš kdykoli, ale je otázka, zda na něj vůbec někdy našetříš nebo budeš schopen splácet vysokou hypotéku (klidně se můžeš stát bezdomovcem). Nemáš jistotu, že se vždy levně najíš a napiješ.
- **A** Celý tvůj život řídí stát, přikazuje ti pracovat, chlapcům nařizuje povinnou vojenskou službu, zabraňuje ti projevovat svůj vlastní názor, přikazuje ti, jak se máš chovat. Na druhé straně víš, že pokud se přizpůsobíš, budeš využívat bezplatné školství a zdravotnictví, vždy se levně najíš a napiješ, nebude ti hrozit ztráta zaměstnání a ve stáří budeš pobírat jistý důchod.
- **B** Do života ti nikdo nemluví. Můžeš si říkat, co chceš, a dělat si, co chceš (pokud tvé jednání neomezuje druhé). Na druhé straně, jsi víceméně odkázán/a na sebe, pokud chceš mít kvalitní zdravotní péči a kvalitnější vzdělání, musíš si připlatit, a stát ti pomůže pouze v případě nejvyšší nouze.

Svobodu za sociální jistoty

Možnosti A popisovaly situaci v totalitním Československu. Jestliže sis nějakou z nich vybral/a pro svůj ideální stát, jen dokazuje, že nic není černo-bílé. Obyvatelé Československa jednoduše vyměnili svobodu za sociální jistoty. Bouřili se jen nemnozí. Ještě dnes mnozí lidé vzpomínají na dobu, kdy pivo stálo sotva 2 Kčs, rohlík 30 haléřů, litr mléka 2 Kčs a litr benzínu ani ne 10 Kčs. Pravdou ovšem zůstává, že mnohé sociální jistoty byly draze vykoupeny. Podívej se na důsledky totalitní ekonomiky.

Státem plánovaná ekonomika – O tom, co se bude vyrábět a o výši cen zboží, rozhoduje stát. Investice plynou hlavně do těžkého průmyslu. Důsledek? Obchody přeplněné zbožím, které nikdo nechce, a na druhé straně zboží, na které se stojí dlouhé fronty nebo není k dostání vůbec (elektronika, kvalitní oblečení, banány, mandarinky, pomeranče, jízdní kola atd.). Komunistická ideologie proniká i na toalety. Když není na pultech toaletní papír, lidé používají nastříhané noviny.

Jistota zaměstnání, rovnost mezd – Lidé nemají motivaci ke kvalitní práci. Režim jim odebírá přirozenou lidskou touhu vyniknout. Každý ví, že výplatu stejně dostane, tak co by se snažil. Nemá cenu pracovat lépe, ani vzdělání nezajistí uje automaticky vyšší příjem.

Zákaz soukromého hospodaření – Vedoucí restaurace nemá zájem na tom, aby zákazníci byli spokojeni. K hostům se chová jako k obtížnému hmyzu, o prostředí restaurace nepečuje. Proč také? Restaurace mu nepatří, vlastní jí stát, a tomu je to jedno.

Černá ekonomika

V totalitní společnosti existuje vrstva lidí, kteří si dokáží přivydělat i jinak než legální cestou. Rozvíjí se tzv. černý trh a šíří se heslo: Kdo nekrade, okrádá svou rodinu.

Zelináři – Patří k nejmajetnějším. Kromě zeleniny prodávají i nedostatkové jižní ovoce (banány, mandarinky, pomeranče). Sehnat takové banány je takřka nemyslitelné. Zelináři inkasují úplatky za to, že ti zboží nechají tzv. pod pultem.

Řezníci – Šidí na váze, prodávají načerno kvalitní maso, známý řezník ti schová za protislužbu „pod pultem“ třeba nedostatková játra.

Řemeslníci různých profesí (zejména zedníci, instalatéři atd.) – dělají melouchy.

V příslušných pramenech vyhledej význam těchto slov.

vekslák _____ melouch _____

Tuzex _____ bony _____

Československá společnost za normalizace

Žiješ v totalitním Československu a hledáš svou pozici ve společnosti. Víš, že tvá kariéra a tvůj život záleží na tom, jak se vymezíš vůči komunistické ideologii.

Přečti si popis jednotlivých vrstev totalitní společnosti. Na základě svých představ o morálce, cti a charakteru **proved' hodnocení** jednotlivých skupin. Svě sympatie a antipatie vyjádři znaménky plus a minus.

Následně označ tu vrstvu, do které patříš – se všemi jejími výhodami, nevýhodami a možnými důsledky. Nerozhoduj se ukvapeně. Všechno má své klady a zápory.

V diskusi uváděj argumenty pro své hodnocení.

Vládnoucí třída (komunistická nomenklatura) – Tvoří ji poměrně málo lidí. Tito lidé přijímají komunistický režim za svůj a prosazují jeho vůli. Patří sem straničtí funkcionáři, příslušníci policie a armády, poslanci, ministři, členové vlády, vysocí úředníci, ředitelé velkých podniků a jejich náměstkové atd. Mají dobrou životní úroveň, zaujímají vedoucí postavení ve společnosti, mohou cestovat do ciziny, režim jim poskytuje přístup ke kvalitním službám a k nedostatkovému zboží.

Vyhledej v příslušných pramenech, co to byl tzv. SANOPZ _____

Tzv. šedá zóna (mlčící většina) – většina lidí s komunistickým režimem nesouhlasí. Mnozí z nich jsou sice členy KSČ nebo kandidáty vstupu do Strany, ale to buď z donucení nebo kvůli různým výhodám. Žijí si svůj klidný život, poctivě zdobí okna rudými praporky, na různých manifestacích tleskají projevům komunistických funkcionářů. Nechtějí nic vědět o tom, že režim porušuje lidská práva. Mají své sociální jistoty a víc je nezajímá. Před realitou utíkají do manželství, na své chaty a zahrádky, kde si vytvářejí svůj vlastní svět.

V příslušných pramenech vyhledej, co znamenalo, když někdo v rádiu poslouchal Svobodnou Evropu či Hlas Ameriky.

Disidenti – lidí, kteří protestují, je žalostně málo. V Československu žije zhruba 15 milionů lidí. Chartu 77 podepisuje přibližně 1800 z nich. Disidenti upozorňují režim, že porušuje lidská práva, rozšiřují zakázané tiskoviny a občas konají nepovolená shromáždění. Celý jejich život se nese ve znamení šikany ze strany policie, zvláště pak STB. Nemohou sehnat kvalifikovanou práci (univerzitní profesori topí v kotelnách nebo myjí okna), jejich dětem je zabraňováno ve studiu, mnozí z nich končí ve vězení.

Uved' jména významných disidentů _____

Co to byla tzv. Charta 77? _____

Co znamenala zkratka STB? _____

V roce 1984 nastupuješ na střední školu (učiliště, střední odborná škola, gymnázium). Nejsi již pionýr, ale stáváš se členem SSM (socialistického svazu mládeže). Dále vstupuješ do organizace s názvem SČSP (Svaz československo – sovětského přátelství). Na tvůj názor se nikdo neptá, členství se automaticky předpokládá.

V sedmnácti, popřípadě v osmnácti letech získáváš výuční list nebo skládáš maturitu. Pokud se přihlásíš na vysokou školu, určitě už víš, na čem tvé přijetí bude záviset. Jestliže netoužíš dál studovat, nastupuješ rovnou do práce. Že se ti ještě nechce? Víš, že povinnost pracovat je daná zákonem?

Pouze pro chlapce: pokud dále nestuduješ vysokou školu, v 18 letech na tebe čeká překvapení: povolávací rozkaz. Maminka ti zabalí pár buchet, na nádraží si se svou dívkou slíbíte věrnou lásku, nasedáš do vlaku a ujíždíš – třeba na Slovensko, kde budeš absolvovat povinnou dvouletou vojenskou službu. Z „chlapce se stane chlap“.

A co takhle uzavřít manželství? Že je ti teprve 18? Nevadí. Sňatky osob mladších 20 let jsou v normalizačním Československu naprosto běžné. V osmdesátých letech je přibližně 70 % všech dívek ve věku 20 -24 let již vdaných. Průměrný věk nevěst 21 let patří k nejnižším v Evropě. Také chlapci si se ženěním hlavu nelámou: do 25 let se jich ožení zhruba polovina z nich.

Důvody k brzkým termínům uzavírání manželství jsou v osmdesátých letech především společenské (mladí lidé nemají možnost cestovat ani budovat kariéru jako dnes, proto raději volí sňatek ,často po velmi krátké známosti) a ekonomické: mladí novomanželé do 30 let mají nárok na výhodné novomanželské půjčky a s narozením dítěte se zvyšuje možnost, že dostanou byt.

Nastává tvé poslední rozhodnutí: v roce 1989 slavíš 19. narozeniny a je ti nabídnuta možnost stát se kandidátem/ kandidátkou vstupu do Komunistické strany Československa s možností pozdějšího členství.

Jak se rozhodneš ?

?????.....

***Podle průzkumů by část Čechů chtěla vrátit totalitu zpět.
Co si o tom myslíš ?***

Co se po roce 1989 podle tebe změnilo u nás k lepšímu? Svůj názor podpoř argumenty.

Co se po roce 1989 podle tebe změnilo u nás k horšímu? Svůj názor podpoř argumenty.

Myslíš si, že možnost návratu totality je aktuální? Svůj názor podpoř argumenty.

*Pokus se analyzovat příčiny nastolení totalitních režimů.

Proč v nich lidé žijí?*